

Nr 157.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1952/53 till universiteten och den medicinska undervisningen m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln (punkterna 78, 79, 81, 86, 88, 93, 107, 110, 124, 360 och 361) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition, för budgetåret 1952/53 beräkna

dels till Universitetskanslersämbetet: Avlöningar ett förslagsanslag av 100 000 kronor;

dels till Universitetskanslersämbetet: Omkostnader ett förslagsanslag av 10 000 kronor;

dels till Uppsala universitet: Avlöningar ett förslagsanslag av 8 400 000 kronor;

dels till Uppsala universitet: Materiel m. m. ett reservationsanslag av 1 600 000 kronor;

dels till Lunds universitet: Avlöningar ett förslagsanslag av 8 000 000 kronor;

dels till Lunds universitet: Materiel m. m. ett reservationsanslag av 1 320 000 kronor;

dels till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar ett förslagsanslag av 3 400 000 kronor;

dels till Bidrag till Stockholms högskola ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor;

dels till Bidrag till Göteborgs högskola ett förslagsanslag av 700 000 kronor;

dels till Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater ett anslag av 12 600 kronor;

dels till Atomenergiforskning ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor;

dels ock till Matematikmaskinnämnden: Förvaltningskostnader m. m. ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 137, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den

7 mars 1952, framlagt de förslag i ämnet, vilka framgå av den följande redogörelsen, varjämte Kungl. Maj:t i samma proposition föreslagit anvisande av anslag till Gemensamma universitetsändamål: Ämnes- och fakultetskonferenser.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft vissa under vederbörande punkter i det följande redovisade motioner.

1:o) **Universitetskanslersämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 1, s. 3—13) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1952/53 vidtaga de ändringar i personalförteckningen för universitetskanslersämbetet, som föranledas av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen föreslagen avlöningsstat för universitetskanslersämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53, dels ock till Universitetskanslersämbetet: Avlöningar för budgetåret 1952/53 anvisa ett förslagsanslag av 139 000 kronor.

Detta anslag är för innevarande budgetår uppfört med 90 400 kronor. Genom beslut den 22 juni 1951 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att arvode till universitetskanslern skall utgå med 25 300 kronor för år och i anledning därav medgivit, att den under förevarande anslag uppförda anslagsposten till arvode till universitetskanslern å 18 600 kronor må under budgetåret 1951/52 överskridas med högst 6 700 kronor.

I ett den 15 juni 1951 framlagt betänkande med titeln Universitetskanslersämbetets uppgifter och organisation m. m. (SOU 1951: 37) ha 1949 års universitetskanslersämbetssakkunniga framlagt vissa förslag angående kanslersämbetet.

I direktiven för de sakkunnigas arbete har uttalats, att de sakkunniga som grundval för sin prövning av kanslersämbetets personalorganisation borde detaljerat utreda frågan, i vilken utsträckning beslutanderätten kunde hänskjutas till vederbörande universitet och högskola. I anledning härav ha *de sakkunniga* undersökt arten och frekvensen av olika ärenden vid kanslersämbetet och föreslagit *decentralisering* av vissa typer av ärenden till de lokala universitets- och högskolemyndigheterna. En beräkning — grundad på uppgifter angående antalet ärenden år 1949 — ger vid handen, att 24 procent av de ärenden kanslern nämnda år hade att handlägga falla in under den nu föreslagna decentraliseringen. De sakkunniga framhålla emellertid, att den verkliga minskningen i arbetsbelastningen självklart blir betydligt mindre än den procentuella minskningen av antalet ärenden enär de olika grupper av ärenden, som ansetts lämpliga för decentralisering, i huvudsak avse rena expeditions- eller rutinärenden.

De sakkunniga framhålla med avseende å *kanslersämbetets personalorganisation* att arbetsuppgifterna å kanslersexpeditionen under de sista decennierna ökat i hög grad både kvantitativt och framför allt kvalitativt.

Från 1920 till 1950 ha sålunda antalet årligen handlagda ärenden nära

nog fördubblats. Härvid är att märka, att under samma tid ett betydande antal ärenden av jämförelsevis enkel beskaffenhet decentraliserats från kanslern till de lokala myndigheterna. Vidare må framhållas, att ett ständigt växande antal ärenden numera diariéföras under s. k. samlingsnummer och ej under särskilda nummer för varje ärende. Detta gäller exempelvis framställningar om riksdagsanslag och ansökningar till de medicinska nybörjarkurserna. Ökningen av arbetsbördan är därför betydligt större än vad som framgår av en direkt jämförelse mellan antalet diarienummer för de olika åren. Särskilt torde antalet av de som regel mycket tidskrävande ärenden, som röra organisatoriska spörsmål, befinna sig i stark stegring.

I betänkandet framhålls vidare, att tre nya högskolor under de senaste decennierna ställts under överstyrelse av kanslern, nämligen de båda tandläkarhögskolorna och medicinska högskolan i Göteborg. Därjämte har kanslern erhållit väsentligt ökad bestämmanderätt över Stockholms och Göteborgs högskolor och har dessutom fått att ta befattning med dessa högskolors anslagsäskanden i samma utsträckning som i fråga om dylika ärenden från övriga honom underlydande universitet och högskolor.

De sakkunniga ha funnit det vanskligt att säkert uppskatta kanslersämbetets personalbehov. De anse emellertid, att ämbetets arbetsbörda både till arten och omfattningen — även om den föreslagna decentraliseringen kommer till stånd — fortfarande blir så betydande att en förstärkning av den fasta personalorganisationen synes oundviklig. De sakkunniga ha vid sin bedömning av personalbehovet utgått ifrån för närvarande föreliggande förhållanden. Något hänsynstagande till de ytterligare uppgifter, som kunna komma att i framtiden tillföras ämbetet, har därvid, på grund av svårigheten att bedöma utvecklingen på detta område, icke ansetts kunna ske. De sakkunniga ha därför förutskickat, att några års erfarenhet av den personalorganisation som de sakkunniga föreslå kan komma att utvisa ökat behov av arbetskrafter vid ämbetet.

Den nuvarande personalorganisationen vid kanslersämbetet — utom kanslern — samt de sakkunnigas förslag till organisation framgår av följande sammanställning.

Nuvarande organisation			Föreslagen organisation		
Antal	Tjänst	Lönegrad	Antal	Tjänst	Lönegrad (arvode)
1	kanslerssekreterare	Ca 37	1	kanslerssekreterare	Ca 37
1	amanuens	Ce 24	1	förste byråsekreterare ¹ . .	Ca 29
1	»	Cg 24	1	byråsekreterare	Ca 24
1	extra tjänsteman	Cg 20 (deltid)	1	amanuens	Cf 17-Ce 24
1	kanslibitråde	Ca 11	1	kansliskrivare	Ca 15
1	vaktmästare	Ca 9	1	expeditionsvakt	Ca 10
1	kontorsbiträde	Cg 8 (deltid)	1	kontorsbiträde	Ca 8
	extra arbetskraft och sakkunniga			extra arbetskraft och sakkunniga	3 000

¹ Denna tjänst hålles vakant så länge den nuvarande amanuensen, assessorn A. Hamacher kvarstår i tjänst.

Kanslern för rikets universitet, som kraftigt framhållit, att ett oavvisligt behov föreläge av en organisatorisk och personell utbyggnad av kanslersämbetet, och funnit att den av de sakkunniga föreslagna personalförstärkningen icke vore tillräcklig, har anfört bland annat följande.

Kanslersämbetets organisation bör vara sådan, att den möjliggör för ämbetet att nära följa förhållandena vid universitet och högskolor och att utan för långt dröjsmål kunna handlägga de ofta mycket svårbedömda och arbetskrävande ärenden, som komma under ämbetets avgörande eller i vilka ämbetet har att yttra sig. Kanslersämbetet bör också — såsom i de avgivna remissyttrandena framhållits — vara så utrustat, att ämbetet är mäktigt att taga egna initiativ såväl i förhållande till statsmakterna som gentemot universiteten och högskolorna. De sakkunnigas förslag innebär enligt mitt förmenande icke den förstärkning av organisationen, som erfordras för att kanslersämbetet skall kunna på tillfredsställande sätt bemästra sina arbetsuppgifter. Den personalförstärkning de sakkunniga förordat inskränker sig nämligen i realiteten till inrättandet av en amanuensbefattning och en heltidstjänst som kontorsbiträde (nu halvtidstjänst). Den föreslagna tjänsten som förste byråsekreterare skulle enligt de sakkunniga hållas vakant, så länge den nuvarande amanuensen (assessorn A. Hamacher) kvarstår i tjänst. Amanuensen skulle utan särskilt ansökningsförfarande förordnas att med vikariatslön uppehålla förste byråsekreterarbefattningen. Genom en dylik anordning skulle den erforderliga förstärkningen av den kvalificerade personalen icke under flera år framåt komma till stånd. Jag vill med styrka framhålla, att det just är avsaknaden av flera högre kvalificerade befattningshavare vid ämbetet, som är den främsta orsaken till ämbetets nuvarande svårigheter. Jag får erinra därom, att det sedan år 1933 visat sig nödvändigt att i stor omfattning befria kanslerssekreteraren, som ensam har att svara för all föredragning av de på universitetskanslerns prövning beroende ärendena, från beredning och föredragning av de mycket talrika frågorna av löpande natur. Sistnämnda föredragning har omhänderhafts av assessorn Hamacher; kanslerssekreteraren har under vissa delar av åren 1933—1946 erhållit partiell ledighet för att medhinna beredningen av riksdagspetita, remitterade kommittébetänkanden samt ärenden rörande organisatoriska frågor av olika slag m. m. I och med den av statsmakterna beslutade successiva upprustningen av universitet och högskolor, vilken upprustning började budgetåret 1946/47, accentuerades ytterligare svårigheterna för kanslersämbetet.

I anslutning till det nu anförda föreslår kanslern en viss personalförstärkning utöver den av de sakkunniga förordade. Sålunda bör enligt kanslerns mening förutom de föreslagna tjänsterna som förste byråsekreterare (Ca 29) och byråsekreterare (Ca 24) finnas en för den nuvarande amanuensen, assessorn A. Hamacher avsedd tjänst som extra föredragande med ett arvode utöver amanuenslön av 3 600 kronor per år. I fråga om förste byråsekreterartjänsten anför kanslern följande.

En förutsättning för att en befattning i denna lönegrad skall kunna besättas med en därför väl kvalificerad kraft synes mig emellertid vara, att —

därest befattningen rekryteras från ecklesiastikdepartementet — vederbörande icke genom sin placering i kanslersämbetet går miste om de befordringsmöjligheter som annars eventuellt stå honom till buds i departementet. Enligt min mening skulle det vara till stor fördel för såväl departementet som för kanslersämbetet om ett visst cirkulationssystem kunde tillämpas med avseende å tjänsterna i departementet och ämbetet. Det är mig bekant att sedan åtskilliga år tillbaka mellan finans- (numera civil-) departementet och statens lönenämnd ett dylikt utbyte av tjänstemän ägt rum. Den av mig sålunda begärda förste byråsekreterartjänsten bör komma till stånd redan från och med nästa budgetår.

I fråga om tjänsten som kanslerssekreterare har kanslern framhållit, att flertalet av de i ärendet hörda akademiska myndigheterna ansett starka skäl tala för en förstärkning av kanslerssekreterarens ställning med hänsyn till befogenheter och löneplacering samt förordat, att ifrågavarande befattning uppföres i lönegraden Co 15 (= expeditiöschef). Kanslern har också själv föreslagit en uppflyttning av denna tjänst och en utvidgning av innehavarens befogenheter. Härvidlag har kanslern anfört följande.

Även jag har kommit till den uppfattningen, att kanslerssekreterarbefattningen bör erhålla en högre löneplacering. Jag får erinra därom, att min företrädare i ämbetet framhållit, att praktiska skäl talade för att kanslern erhöle bemyndigande att uppdraga åt kanslerssekreteraren att handlägga vissa grupper av ärenden. Jag vill för min del understryka lämpligheten av en dylik anordning, vilket innebär väsentliga fördelar för ämbetets löpande verksamhet och även sätter ämbetet i stånd att vid kortare tids frånvaro för kanslern fungera på tillfredsställande sätt. Givet är emellertid att större frågor och spörsmål av principiell natur icke böra handläggas i denna ordning. Jag föreslår alltså, att kanslern erhåller bemyndigande att delegera beslutanderätten i härför lämpliga ärenden till kanslerssekreteraren.

Med hänsyn till de befogenheter, som sålunda böra tilldelas kanslerssekreteraren, till arten och omfattningen av de uppgifter i övrigt, som falla på denne befattningshavare, samt till den utbyggnad av kanslersämbetet, som av mig nu förordats och varigenom den kanslerssekreteraren direkt underställda personalen kommer att i icke oväsentlig mån utökas, anser jag en lönegradsplacering i lönegraden Co 15 starkt motiverad. Genom en dylik löneplacering tillgodoses också den icke minst viktiga synpunkten att även framdeles till innehavare av befattningen kunna påräkna en högt kvalificerad kraft. I samband med den ändrade lönegradsplaceringen av kanslerssekreterartjänsten torde befattningen lämpligen böra benämnas »kanslerssekreterare och expeditiöschef».

De sakkunnigas förslag till personalorganisation i övrigt har tillstyrkts av kanslern, dock med den ändringen att kontorsbiträdestjänsten föreslagits placerad i Ce 8 i stället för Ca 8. Därjämte har kanslern ansett, att till extra arbetskraft och sakkunniga samt vikariats- och övertidsersättningar borde beräknas ett belopp av 6 000 kronor.

Departementschefen har föreslagit att arvodet till universitetskanslern höjes till 32 000 kronor för år samt förordat följande ändringar med avseende å kanslersämbetets personalorganisation:

- 1) Den nuvarande amanuensen, assessorn A. Hamacher, erhåller i egen-skap av extra föredragande ett personligt arvode av 3 600 kronor.
- 2) En ny befattning som förste byråsekreterare i lönegraden Ce 29 och en ny befattning som byråsekreterare i lönegraden Ca 24 inrättas, sam-tidigt som en amanuensbefattning i lönegraden Cg 24 indrages.
- 3) Kanslibiträdestjänsten förändras till en kansliskrivartjänst i löne-graden Ca 15.
- 4) Medel beräknas för ett biträde med lön enligt den reglerade beförd-ringsgången.
- 5) Till extra arbetskraft, vikariatsersättningar m. m. beräknas ett belopp av 6 000 kronor.

Departementschefen har anfört bland annat följande.

De sakkunniga ha i sitt betänkande klart dokumenterat, att arbetsupp-gifterna vid kanslersämbetet är från år i hög grad ökats både kvantitativt och kvalitativt. Uppgifterna ha enligt de sakkunnigas mening nu nått en sådan omfattning, att en personalförstärkning vid kanslersexpeditionen är ofrånkomlig. Denna uppfattning har också med styrka framhållits under remissbehandlingen. För egen del kan jag helt ansluta mig till densamma.

Universitetskanslern har i sitt yttrande i ärendet framhållit, att de sak-kunnigas förslag icke innebär den förstärkning av personalorganisationen, som erfordras för att ämbetet på ett tillfredsställande sätt skall kunna be-mästra sina arbetsuppgifter. Jag har noga övervägt de alternativ i fråga om förstärkning av personalorganisationen, som föreligga, och anser i lik-het med kanslern, att det är nödvändigt att gå något längre än de sak-kunniga tänkt sig. Jag vill särskilt framhålla, att det är av vikt icke blott att kanslersämbetet får en sådan organisation att de löpande förvaltnings-göromålen kunna handläggas i behörig ordning. Därutöver måste kanslern ges möjlighet att som den främste målsmannen för universiteten och de övriga läroanstalter, som äro underställda honom, taga grundlig kännedom om tillstånd och behov vid dessa läroanstalter, noga följa deras arbete och verka för deras behöriga intressen samt, då så behövs, taga initiativ till förbättringar eller avlägsnande av missförhållanden.

Den ställning universitetskanslern intar och de arbetsuppgifter som an-komma på honom göra det enligt min mening motiverat med en upprä-kning av kanslersarvodet. Jag föreslår nu, att detta från och med nästa bud-getår höjes till 32 000 kronor.

Även om vissa av universitetskanslern anförda skäl tala för en uppflytt-ning av tjänsten som kanslerssekreterare till högre lönegrad, anser jag mig likväl icke nu böra förorda en dylik åtgärd. Däremot ansluter jag mig till förslaget, att kanslern bör erhålla bemyndigande att till kanslerssekretera-ren överlämna beslutanderätten i härför lämpliga ärenden.

I likhet med kanslern anser jag, att det skulle vara till fördel såväl för kanslersämbetet som för ecklesiastikdepartementet, om ett visst cirkula-tionssystem kunde tillämpas med avseende å tjänsterna som förste byrå-sekreterare och som byråsekreterare vid kanslersämbetet och tjänster av motsvarande slag i departementet. Några bindande regler härutinnan anser jag det dock ej möjligt att föreslå, men jag anser, att den nu angivna syn-punkten bör beaktas vid framtida tjänstetillsättningar i den mån så lämp-

ligen och rättvisligen kan ske. Jag föreslår, att förste byråsekreterartjänsten placeras som extra ordinarie och byråsekreterartjänsten som ordinarie i respektive lönegraderna Ce 29 och Ca 24.

Utskottet är ense med departementschefen om nödvändigheten av att kanslersämbetet erhåller en personalförstärkning. Emot vad departementschefen i sådant avseende förordat har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet biträder den av departementschefen föreslagna uppräknigen av kanslersarvodet till 32 000 kronor för år.

I likhet med departementschefen ansluter utskottet sig till det av kanslern framförda förslaget, att kanslern erhåller bemyndigande att till kanslerssekreteraren överlämna beslutanderätten i härför lämpliga ärenden. Med hänsyn härtill och till arten och omfattningen av de uppgifter i övrigt som åvila kanslerssekreteraren anser utskottet i anslutning till vad departementschefen anfört att vissa skäl tala för en uppflyttning av ifrågavarande tjänst till högre lönegrad. Av departementschefens yttrande synes också framgå att denna fråga kommer att bliva föremål för fortsatt uppmärksamhet från Kungl. Maj:ts sida.

Utskottet tillstyrker att förevarande anslag för nästa budgetår uppföres med det av Kungl. Maj:t äskade beloppet av 139 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

- a) bemyndiga Kungl. Maj:t att med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1952/53 vidtaga de ändringar i personalförteckningen för universitetskanslersämbetet, som föranledas av vad departementschefen anfört;
- b) godkänna följande avlöningsstat för universitetskanslersämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Arvode till universitetskanslern	32 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	42 500
3. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	3 600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	36 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	24 900

Summa kronor 139 000

c) till *Universitetskanslersämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 139 000 kronor.

2:o) **Universitetskanslersämbetet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 13—19) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1952/53 anvisa ett förslagsanslag av 13 500 kronor.

Detta anslag är nu uppfört med 6 600 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en höjning av de i omkostnadsstaten för kanslersämbetet ingående posterna till sjukvård, expenser och reseersättningar med respektive 200, 1 200 och 1 500 kronor, sloandet av den hittillsvarande inkomstposten Bidrag från Stockholms och Göteborgs högskolor å 1 500 kronor samt anslagets ökning med motsvarande belopp.

I detta sammanhang har till behandling även upptagits frågan om mera regelbunden samverkan mellan universitet och högskolor för överläggningar rörande gemensamma eller likartade problem.

Departementschefen har i sådant avseende tillstyrkt, att *dels* 25 000 kronor anvisas under ett anslag till gemensamma universitetsändamål för bestridande av kostnaderna för ämnes- och fakultetskonferenser, varvid det skall ankomma på kanslern att vara bestämmande myndighet i fråga om ämne, tid, plats och deltagare, *dels ock* att 2 500 kronor anvisas som en särskild post under kanslersämbetets omkostnadsanslag för gäldande av de kostnader, som stå i samband med på kanslerns initiativ anordnade överläggningar inför honom i frågor rörande t. ex. studentsociala ärenden, värnpliktsfrågor, studiestatistik m. m. (s. k. kanslerskonferenser).

Utskottet tillstyrker, att förevarande anslag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag uppföres med ett belopp av 13 500 kronor.

Vad departementschefen i övrigt i detta sammanhang förordat har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Universitetskanslersämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 13 500 kronor.

3:o) **Uppsala universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 19—34) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen anfört fastställa personalförteckning för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53, *dels* godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53, *dels ock* till Uppsala universitet: Avlöningar för budgetåret 1952/53 anvisa ett förslagsanslag av 8 415 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Svenson m. fl.* (I: 266) och den andra inom andra kammaren av fröken *Ager m. fl.* (II: 359), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning rörande inrättandet av en professur i näringslära och en institution för professurens ämnesområde;

dels en inom första kammaren av herr *Holmbäck* väckt motion (I: 394), vari hemställts, att riksdagen ville å Uppsala universitets stat uppföra en personlig, icke tidsbestämd extra ordinarie anställning som forskardocent åt docenten i romanska språk vid universitetet *Carin Fahlin*;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Holmbäck* och *Nordenson* (I: 418) och den andra inom andra kammaren av herrar *Kyling* och *Hjalmarson* (II: 569), i vilka hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 137 angående vissa anslag för budgetåret 1952/53 till universiteten och den medicinska undervisningen m. m. ville å staten för Uppsala universitet uppföra ytterligare en extra ordinarie docenttjänst vid den juridiska fakulteten.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet — i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande — hänvisa till motionerna I: 266, I: 394 och I: 418.

Departementschefen har erinrat om det i propositionen 1952:12 framlagda förslaget till löne- och pensionsreglering för professorer och vissa andra akademiska lärare m. fl. och framhållit, att förslagets genomförande medför för universitetens och karolinska institutets del dels att nya personalförteckningar böra fastställas, dels ock att ifrågakvarande befattningshavares löneförmåner, vilka, så vitt angår forskardocenter, för närvarande icke alls och i övrigt endast delvis belasta universitetens och institutets avlöningsanslag, i fortsättningen komma att i sin helhet bestridas från dessa anslag. I detta sammanhang har departementschefen i övrigt anfört bland annat följande.

Som en följd av löne- och pensionsregleringens genomförande komma de nuvarande docent- och forskarstipendiefonderna att upphöra och reservfondernas vid universiteten inkomster att väsentligt minskas. Det är därför nödvändigt, att gottgörelse i en eller annan form beredes för ifrågakvarande inkomstbortfall. Då inkomstbortfallet emellertid icke gör sig kännbart redan under nästa budgetår, är det tillräckligt, att förslag i ämnet underställes 1953 års riksdag.

Vid universiteten förekomma nu särskilda ålderstilläggsfonder, vilka uppkommit på följande sätt. Då rätt till ålderstillägg år 1902 infördes för ordinarie professorer och vissa andra befattningshavare, föreskrevs som villkor för åtnjutande av denna förmån, att vissa befattningshavare tidigare tillkommande naturaförmåner skulle indragas och värdet därav årligen ingå till universitetet för att användas såsom bidrag till bestridande av utgif-

terna för ålderstilläggen. Av nämnda naturaförmåner bildades ålderstilläggsfonderna, ur vilka ålderstilläggen i första hand skulle bestridas, medan erforderlig fyllnad skulle utgå av vederbörligt riksstatsanslag till ålders-tillägg.

Numera bestridas ersättningarna för ifrågavarande naturaförmåner i Uppsala av reservfonden och skogsförvaltningen samt i Lund av universitetets jordbruksförvaltning (arrendebeloppen från de universitetet tillhöriga ängs-lotterna i kanikmarken). I vartdera universitetets avlöningsstat finnes under rubriken »Särskilda uppördsmedel» uppförd en motsvarande inkomstpost »Inkomst från ålderstilläggsfonden». Denna inkomstpost är i Uppsala universitetets avlöningsstat uppförd med 14 785 kronor och i Lunds universitetets avlöningsstat med 4 300 kronor. I samband med genomförandet av förutnämnda lönereglering torde ålderstilläggsfonderna böra upphöra och nyssnämnda inkomstposter utgå ur universitetens avlöningsstater.

Som en konsekvens av löneregleringen böra universitetens och karoliniska institutets avlöningsstater erhålla ändrad uppställning på sätt som framgår av det följande. Den nuvarande uppdelningen av avlöningsstaternas utgiftssida i två avdelningar har därvid slopats.

Såsom förut berörts medför löneregleringen ett ökat medelsbehov under nu förevarande anslag. Den härav föranledda anslagshöjningen motväges delvis av minskat anslagsbehov under vissa andra anslag under riksstatens åttonde huvudtitel. Från anslaget till Gemensamma universitetsändamål: Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karoliniska mediko-kirurgiska institutet bestridas nu forskarstipendiernas grundbelopp. Detta anslag återfinnes icke i riksstatsförslaget för nästa budgetår. Antalet forskarstipendier utgör nu sex vid Uppsala universitet. Samma antal befattningar som forskardocent i Ce 30 bör nu uppföras å personalförteckningen för universitetet.

Ett ökat medelsbehov under anslaget föranledes vidare *dels* av den från och med den 1 januari 1951 genomförda arvodesregleringen för biträdande lärare, assistenter och amanuenser m. fl. befattningshavare vid universitetet, *dels* av den från samma tidpunkt företagna höjningen av det rörliga tillägget till 32 (33) procent, *dels ock* av uppflyttning i löneklass av vissa befattningshavare vid universitetet. Jag erinrar vidare om att i propositionen 1952: 12 förordats, att docentkompetent biträdande lärare skall erhålla tilläggsarvode motsvarande skillnaden mellan den kontanta lönen i 30 löneklassen å universitetets eller högskolans ortsgrupp och det arvode som tillkommer annan biträdande lärare. Även detta förslag medför ett ökat medelsbehov under förevarande anslag. Jag vill vidare erinra om att i nyssnämnda proposition förordats, att donationsprofessorerna i princip skola erhålla samma förbättring i avlöningshänseende, som föreslagits beträffande övriga professorer, samt att i propositionen räknats med att kostnaderna för avlöningsförbättringen i samband med löneregleringen komma att i sin helhet falla på statsverket.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag i fråga om personalförstärkningar m. m. innebär huvudsakligen följande.

1) Inrättande från och med den 1 januari 1953 av en personlig professur i medicinsk biokemi för docenten E. A. Stenhagen (bidrag kommer att utgå med 6 500 kronor för år till Stenhagens avlönande ur C. F. Liljewalchs fond för personliga professorer).

2) Inrättande av laboratorbefattningar i matematik och i radioterapi samt samtidigt härmed indragning av en biträdande lärarbefattning i förstnämnda ämne.

3) Viss arvodesförbättring för biträdande lärare vid teologiska fakulteten.

4) Höjning av kursanslagen till teologiska fakulteten med 700 kronor, juridiska fakulteten med 4 400 kronor och humanistiska sektionen med 3 600 kronor.

5) Uppräkning av vissa arvoden till biträdande lärare vid medicinska fakulteten.

6) Anvisande av 21 100 kronor till avlöningar för dubblering av kurserna i botanik och zoologi.

7) Inrättande av en befattning som biträdande lärare i zoofysiologi.

8) Inrättande av en tjänst som laboratorieintendent i Ce 24 vid de kemiska institutionerna.

9) Inrättande av en befattning som preparator (glasblåsare) i Ce 14 vid kemiska institutionen och en tjänst som instrumentmakare i Ce 14 vid astronomiska observatoriet.

10) Placering av två tamburvakter vid universitetsbiblioteket i Ce 5 och en nattvakt i Ce 9.

11) Ordinariesättning av följande tjänster: preparator vid fysikalisk-kemiska institutionen, kansliskrivare vid kansliet och kassör vid drätselverket.

Till stöd för det i *motionen I: 394* gjorda yrkandet har anförts bland annat följande.

Åren 1950 och 1951 har det större akademiska konsistoriet i Uppsala bland sina riksdagspetita upptagit framställning om beredandet av ett personligt, icke tidsbegränsat forskarstipendium åt docenten vid universitetet Carin Fahlin. Den senaste framställningen har understötts av universitetskanslern, men förslag i ämnet har icke framlagts i propositionen 1952: 137.

Docenten Fahlin är född 1900 och utnämndes till docent i romanska språk 1937. Redan år 1943 förklarades hon professorskompetent av de utsedda sakkunniga, av humanistiska sektionen och av större akademiska konsistoriet. Den höga halten av hennes forskning har intygats i ett flertal sakkunnigutlåtanden, bland annat av professorerna Paul Falk och Alf Lombard. Professor Falk har intygat, att docenten Fahlins produktion är synnerligen mångsidig; den rör sig på ett flertal språkområden, såsom det franska, spanska, katalanska, portugisiska och italienska, och behandlar både lingvistiska, filologiska och litteraturhistoriska problem. Vad som framför allt varit föremål för docenten Fahlins vetenskapliga arbete har varit ett mycket omfattande medeltidsverk av historiskt innehåll. Hon har visat upp att det s. k. toursmanuskriptet av detta arbete är det äldsta på franska skrivna och i Frankrike bevarade manuskript av större omfattning. För närvarande är docenten Fahlin sysselsatt med en kritisk utgåva av manuskriptet. Första delen av editionen har utkommit. Det är tydligt att detta arbete är ett betydande svenskt bidrag till den synnerligen högtstående franska filologien.

Docenten Fahlin, som för sin utkomst är beroende av förvärvsarbete, har innehaft docentstipendium och sedermera från 1949 extra forskarstipen-

dium. Hennes forskarstipendium utgår emellertid den sista november 1952, och därefter ter sig hennes ekonomiska framtid synnerligen oviss. Då hennes docentstipendium utgick, sökte hon lektorat vid ett av statens läroverk, men hon förklarades icke behörig »enär hon icke — — — styrkt sig vara fri från sjukdom och lyte, som göra henne olämplig för lärarkallet». Hon lider nämligen av en svårt invalidiserande sjukdom, kronisk ledgångsreumatism. Det är verkligt imponerande att hon trots detta kunnat fullfölja en vetenskaplig verksamhet, som givit henne en erkänd rangplats bland nu levande romanister. Den andliga livaktighet, som hennes stora produktion utvisar, verkar nästan som en protest mot den relativa orörlighet, till vilken sjukdomen tvungit henne. En anställning som e. o. docent skulle icke blott möjliggöra för henne att fortsätta sin vetenskapliga verksamhet, vartill — såsom intygats av större akademiska konsistoriet vid Uppsala universitet — hon är fullt i stånd, utan vore även en rättvis belöning för vad hon redan åstadkommit.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och har icke funnit något att erinra mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anført. Utskottet har icke ansett sig böra biträda de i motionerna I: 266 och II: 359 samt I: 418 och II: 569 framställda yrkandena.

Vad beträffar motionen I: 394 har utskottet funnit att starka skäl föreligga för bifall till densamma. Docenten Carin Fahlin, som år 1943 förklarats professorskompetent och vars vetenskapliga produktion och verksamhet fått högt vitsord av bl. a. professorerna i romanska språk vid universitetet i Uppsala och Lund, har såsom i motionen erinrats på grund av en svårt invalidiserande sjukdom icke befunnits behörig att erhålla sökt lektorsbefattning. Däremot har det visat sig att hon trots sin sjukdom kan fullfölja sin vetenskapliga verksamhet och verka som akademisk lärare. Utskottet har med hänsyn till i detta ärende föreliggande särskilda omständigheter funnit sig böra tillstyrka att docenten Fahlin erhåller en personlig, icke tidsbestämd befattning som extra ordinarie forskardocent. Utskottet förutsätter, att undervisningsskyldigheten för docenten Fahlin kommer att få en något större omfattning än vad regelmässigt skall ankomma på forskardocent. Härigenom kan önskemålet om en förstärkning av ställningen för ämnet romanska språk vid Uppsala universitet ernås. Detta synes utskottet nämligen angeläget icke minst med hänsyn till att förutsättningar, åtminstone för närvarande, synas saknas för ett fullföljande av principbeslutet om inrättande vid nämnda universitet av en professur i franska språket och litteraturen.

Vad utskottet sålunda förordat innebär, att de i avlöningsstaten för Uppsala universitet ingående anslagsposterna till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och till rörligt tillägg böra ökas med respektive i avrundade tal 13 000 kronor och 4 000 kronor till respektive 2 088 000 kronor och 1 570 200 kronor samt avlöningsanslagets slutsumma höjas med (13 000 + 4 000 =) 17 000 kronor till (8 415 000 + 17 000 =) 8 432 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och motionen I: 394 samt med avslag å motionerna I: 418 och II: 569,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad utskottet anförts fastställa personalförteckning för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53;

b) godkänna följande avlöningsstat för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53:

A v l ö n i n g s s t a t .

U t g i f t e r :

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 975 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 705 000
3. Avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården, <i>förslagsvis</i>	122 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 088 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 570 200
<u>Summa kronor</u>	<u>8 460 200</u>

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l :

1. Inkomst av auktionsverket, dekanatsmedel samt inskrivnings- och kallelsepenningar, i runt tal	3 000	
2. Ränta å vissa donationsfonder ..	8 950	
3. Bidrag från C. F. Liljewalchs fond för personliga professurer	3 250	
4. Ersättning från gymnastik- och idrottsinstitutionen	13 000	28 200
<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>8 432 000</u>	

c) till *Uppsala universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 8 432 000 kronor;

II. att motionerna I: 266 och II: 359 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

4:o) **Uppsala universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 34 och 35), vilket innebär en anslagshöjning med 296 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 609 000 kronor.

5:o) **Lunds universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 35—45) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen anfört fastställa personalförteckning för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53, dels ock till Lunds universitet: Avlöningar för budgetåret 1952/53 anvisa ett förslagsanslag av 7 990 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hjalmar Nilsson* (I: 32) och den andra inom andra kammaren av herr *Jönsson* i Lund (II: 33), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att laboratoriebiträdet *Elsa Nyholm* uppflyttas till praktisk assistent och placeras i samma lönegrad som redan befintliga befattningshavare i denna tjänsteställning vid ärftlighetsinstitutionen och vid geologisk-mineralogiska institutionen vid Lunds universitet;

dels en inom första kammaren av herr *Göransson m. fl.* väckt motion (I: 416), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att docenten i estetik vid Lunds universitet *Hans Valdemar Ruin* tilldelas ett personligt forskarstipendium samt att det anslag som beröres av beslutet uppräknas med erforderligt belopp;

dels en inom andra kammaren av herrar *Huss* och *Braconier* väckt motion (II: 567), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att anslag för personligt, icke tidsbegränsat forskarstipendium för docenten *Herbert Olsson* vid Lunds universitet anvisas fr. o. m. budgetåret 1952/53;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *Huss* och *Braconier* väckt motion (II: 568), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att anslaget till avlöningar vid Lunds universitet skall utökas med en post för avlönande av en professor i biokemi.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet — i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande — hänvisa till motionerna I: 32, I: 416, II: 567 och II: 568.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag i fråga om personalförstärkningar m. m. innebär huvudsakligen följande.

1. Viss arvodesförbättring för biträdande lärare vid teologiska fakulteten.

2. Höjning av kursanslagen till teologiska fakulteten med 900 kronor, juridiska fakulteten med 3 700 kronor och humanistiska sektionen med 3 600 kronor.

3. Uppräkning av vissa arvoden till biträdande lärare vid medicinska fakulteten.

4. Viss förstärkning av anslagsmedlen till bibliotekarier vid seminariebiblioteken samt arvode å 4 000 kronor till bibliotekarie vid botaniska institutionen.

5. Inrättande vid medicinska fakulteten av ytterligare en docentbefattning samt vid zoofysiologiska avdelningen av en förste assistenttjänst.

6. Inrättande av en befattning som förste amanuens vid seminariet för engelska språket och en befattning som andre amanuens vid seminariet för litteraturhistoria.

7. Uppflyttning av en preparatorstjänst vid historiska museet till 14 lönegraden och befattningens ordinariesättande.

8. Inrättande av en ny kanslibiträdesbefattning och tre nya kontorsbiträdestjänster i befordringsgången.

9. Inrättande av följande nya tjänster: en institutionsvaktmästare (mekaniker) i Ce 13 vid fysiologiska institutionen, ett laboratoriebiträde i Ce 11 vid röntgendiagnostiska laboratoriet samt en vaktmästare i Cg 9, gemensam för de statistiska och klassiska institutionerna samt antikmuseet.

Till stöd för det i *motionen I:416* gjorda yrkandet har anförts bland annat följande.

Hans Ruin, f. d. professor vid Åbo akademi, numera docent vid Lunds universitet, är född i Helsingfors den 18 juni 1891. Han var tjänsteman vid Helsingfors universitetsbibliotek 1912—1930. 1921 disputerade han för doktorsgraden på avhandlingen »Erlebnis und Wissen. Kritischer Gang durch die englische Psychologie». Han blev 1927 docent i psykologi vid Helsingfors universitet, 1936 docent i litteratur- och konstpsykologi och 1945 professor i filosofi vid Åbo akademi. På egen ansökan erhöll han avsked från professuren 1946. Han var nordisk docentstipendiat vid Stockholms högskola läsåret 1944—45, vid Lunds universitet läsåren 1945—47 och blev docent i estetik vid Lunds universitet 1947.

Hans Ruin är en av Nordens främsta forskare och författare på det estetiska området, efter Yrjö Hirns nyligen timade död får man kanske säga den främste.

Han har en ovanlig förmåga att, både skriftligen och muntligen, i allmänfattlig form framställa sina studie- och forskningsresultat. Detta är av stor betydelse även i hans akademiska undervisning. Vid universitet i Lund, där hans ämne, estetik och konstpsykologien, icke i övrigt är representerat, hör han som lärare och föreläsare till de mest uppskattade och mest hörda.

Sedan universitetet av statsmakterna begärt upprättande av en personlig lärostol åt honom, tog den sedan 1945 sittande universitetsberedningen upp saken och föreslog i sitt slutbetänkande våren 1951 att en personlig professur i estetik för Hans Ruin omedelbart skulle inrättas vid Lunds universitet. »Härför talar särskilt», heter det i betänkandet, »det förhållandet, att det visat sig att docenten Ruins framstående lärarpersonlighet i hög grad stimulerat intresset för estetiska studier vid Lunds universitet.

Det måste betraktas som ett svenskt kulturintresse, att docenten Ruin närmare knytes till ett svenskt universitet.»

I anslutning härtill väddade i maj år 1951 430 studenter i Lund till ecklesiastikministern att ta under överbägande de möjligheter som kunde finnas att genom en professur knyta Hans Ruin fastare till universitetet. Det framhölls i skrivelsen »att en dylik åtgärd skulle vara av allra största betydelse för hela det sydsvenska kulturlivet». I denna väddjan instämde en rad företrädare för sydsvenska bildningsintressen.

I propositionen nr 137 har frågan om personlig professur åt Ruin icke upptagits till behandling. I propositionen omförmäles däremot, att universitetskanslern framställt förslag om personligt forskarstipendium åt Ruin. Någon positiv åtgärd från departementschefens sida har denna framställning icke föranlett.

Enligt vår mening tala synnerligen starka skäl för att Ruin genom en personlig professur blir fast knuten till universitetet. Härigenom skulle humanistisk vetenskap i vårt land erhålla en företrädare för forskningsområden och synpunkter, som hittills varit försummade eller otillräckligt beaktade. Med hänsyn till det läge vari frågan om en personlig professur befinner sig, anse vi oss emellertid böra för dagen stanna vid det av universitetskanslern framförda förslaget om personligt forskarstipendium åt Ruin.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag.

Vidkommande motionerna I: 32 och II: 33 har utskottet icke funnit sig berett att tillstyrka bifall till det i motionerna gjorda yrkandet. Utskottet har icke heller ansett sig böra ansluta sig till det förslag, som framlagts i motionen II: 568.

I motionen II: 567 har yrkats att en personlig, icke tidsbegränsad befattning som forskardocent skulle inrättas för docenten Herbert Olsson. Ehuru vissa skäl onekligen tala för vidtagande av en dylik åtgärd har utskottet likväl icke ansett sig böra tillstyrka bifall till motionen.

Vad beträffar motionen I: 416 angående inrättande av en personlig, icke tidsbestämd tjänst som forskardocent för docenten Hans Ruin har utskottet vid sin prövning av denna fråga funnit att övertygande skäl tala för ett tillmötesgående av motionärernas ifrågavarande förslag. Utskottet tillstyrker alltså att Ruin erhåller en befattning av angivet slag, varvid dock enligt utskottets mening bör iakttagas, att så länge Ruin innehar befattningen en av humanistiska sektionens i Lund docentbefattningar, avseende sektionens gemensamma grupp, skall hållas vakant. Härigenom blir någon ökad medelsanvisning för bestridande av de med inrättande av berörda befattning förenade kostnaderna icke erforderlig. Utskottet förutsätter, att Ruin kommer att erhålla en större undervisningsskyldighet än vad regelmässigt skall ankomma på forskardocent.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen I: 416 ävensom med avslag å motionerna I: 32 och II: 33; II: 567 samt II: 568,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad utskottet anfört fastställa personalförteckning för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53;

b) godkänna följande avlöningsstat för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53:

A v l ö n i n g s s t a t .

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 645 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 955 000
3. Avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården, <i>förslagsvis</i>	70 500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 903 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 419 500
<u>Summa kronor</u>	<u>7 993 000</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Studentinskrivningspenningar och tillfälliga inkomster	3 000
<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>7 990 000</u>

c) till *Lunds universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 7 990 000 kronor.

6:o) **Lunds universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 45 och 46), vilket innebär en anslagshöjning med 245 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 330 500 kronor.

7:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 46—57), vilket bland annat innebär inrättande av en personlig professur i fysikalisk cellforskning för docenten A. V. Engström, ombildning av kamrerartjänsten i Ca 27 till en befattning som intendent i Ca 29 samt anvisande av ett särskilt arvode

åt professorn H. Bergstrand för uppehållande av rektoratet, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen anfört fastställa personalförteckning för karolinska mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1952/53:

A v l ö n i n g s s t a t .

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 215 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	675 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	880 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	640 500
<u>Summa kronor</u>	<u>3 410 500</u>

Särskilda uppbördsmedel:

1. Bidrag från Malmstenska donationsfonden..	3 500
2. Bidrag från Ekmanska donationsfonden . . .	10 000
<u>Summa kronor</u>	<u>13 500</u>

Nettoutgift kronor 3 397 000;

c) till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 397 000 kronor.

8:o) **Bidrag till Stockholms högskola.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, s. 58—81) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven huvudstat för Stockholms högskola att tillämpas under budgetåret 1952/53, dels ock till Bidrag till Stockholms högskola för budgetåret 1952/53 anvisa ett förslagsanslag av 3 936 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Englund m. fl.* (I: 417) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Stockholm *m. fl.* (II: 570) i vilka hemställts dels att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om uppgörande, på grundval av universitetsberedningens och övriga föreliggande utredningar, av en lång-

siktig plan för upp rustningen av Stockholms högskola i enlighet med vad i motionen anförts, dels ock att riksdagen måtte vid godkännande av huvudstaten för Stockholms högskola för budgetåret 1952/53 besluta sådana ändringar i Kungl. Maj:ts förslag som föranledas av i motionen framförda yrkanden, nämligen

a) att från och med detta budgetår inrättas en ny professur i psykologi eller i pedagogik, en ny professur i sociologi samt en ny professur i geografi, särskilt kulturgeografi med ekonomisk geografi, i enlighet med universitetskanslerns tillstyrkan,

b) att i anslaget till materiel m. m. måtte inrymmas 25 000 kronor till utgivande av en högskolans årsskrift, varför anslaget i dess helhet bör uppföras med ett från 490 000 till 515 000 kronor höjt belopp,

c) att anslaget till engångskostnader för materielanskaffning måtte uppföras med ett från 125 000 till 200 000 kronor höjt belopp, i enlighet med universitetskanslerns förslag;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Mogård m. fl.* (I: 419) och den andra inom andra kammaren av herr *Håstad m. fl.* (II: 571) i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av propositionen om universiteten och den medicinska undervisningen måtte i avsende på Stockholms högskola besluta att öka antalet docentbefattningar utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit med 6, fördelade med 2 på den matematisk-naturvetenskapliga, 1 på den stats- och rättsvetenskapliga och 3 på den humanistiska fakulteten samt att ett särskilt anslag om 25 000 kronor beviljas avseende extra medverkan från icke stipendierade docenters sida genom kurser eller liknande i högskolans undervisning;

dels en inom andra kammaren av fru *Eriksson* i Stockholm väckt motion (II: 566), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att en professur i sociologi inrättas vid Stockholms högskola från och med höstterminen 1952;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Wiklund* i Stockholm väckt motion (II: 572) vari hemställts, att riksdagen ville bevilja 9 850 kronor till bestridande av driftkostnaderna för kriminologiska institutet vid Stockholms högskola i enlighet med därom av högskolans styrelse gjord framställning.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 417, I: 419, II: 566 och II: 572.

Departementschefen har beträffande utgiftsposten Avlöningar inledningsvis anført följande.

Jag vill till en början erinra om att i propositionen 1952: 12 angående löne- och pensionsreglering för professorer och vissa andra akademiska lärare m. fl. förordats, att professorer och befattningar i laboratorisgraden vid bland annat Stockholms och Göteborgs högskolor skola inord-

nas under det för statsförvaltningen i allmänhet gällande lönesystemet samt att för docentstipendiater och forskarstipendiater skola inrättas tidsbegränsade pensionsberättigande tjänster. Lönegradsplaceringen har föreslagits bli för professorer Co 14, för befattningshavare inom laboratorgruppen Ca 33, samt för docent och forskardocent Ce 30. Det till innehavaren av professuren i internationell rätt nu utgående personliga lönetillägget å 2 000 kronor har förutsatts skola upphöra att utgå i samband med löneregleringen. Vidare har i propositionen förordats, att de sex professorer inom stats- och rättsvetenskapliga avdelningen, som nu ej äga uppbära provisoriskt lönetillägg men äro berättigade till ersättning för indragna terminsavgifter, skola vid övergång till det reglerade lönesystemet erhålla personliga lönetillägg, motsvarande skillnaden mellan deras lön före löneregleringens genomförande och lönen i Co 14 närmast därefter. Slutligen må erinras, att i propositionen föreslagits, att de arvoden, vart och ett å 4 000 kronor, som nu utgå till professorn och föreståndaren för statens etnografiska museum samt föreståndaren för ostasiatiska arkeologiska samlingarna i deras egenskap av lärare vid Stockholms högskola i allmän och jämförande etnografi, respektive sinologi övergångsvis skola utgå med 2 400 kronor för år för att upphöra att utgå vid nuvarande befattningshavares avgång.

Vid anslagsavvägningen i det följande utgår jag från att högskolans av löneregleringen berörda professorer och laboratorer komma att övergå till det reglerade lönesystemet.

I högskolans anslagsäskanden för nästa budgetår har starkt framhållits behovet av en betydande upprustning av högskolans såväl personella som materiella utrustning, och från högskolans sida ha förslag framlagts om inrättande av ett stort antal nya befattningar, varjämte betydligt ökade medel äskats jämväl för andra ändamål. Universitetskanslern understryker kraftigt nämnda behov och föreslår en betydande upprustning av högskolan. Jag är väl medveten om de stora och allvarliga brister, som föreligga i högskolans utrustning. Jag måste likväl konstatera, att förutsättningar under rådande förhållanden icke föreligga för att nu avhjälpa bristerna i den utsträckning, som högskolans myndigheter och kanslern tänkt sig. Jag vill emellertid härvid samtidigt framhålla nödvändigheten av en fortgående upprustning av högskolan i den takt, som förhållandena möjliggöra.

I fråga om framställning rörande nya professorer vid högskolan har departementschefen yttrat följande.

Från högskolans sida ha begärts ej mindre än fyra nya professorer från och med nästa budgetår. Av dessa har kanslern tillstyrkt tre, nämligen en i psykologi, en i geografi, särskilt kulturgeografi med ekonomisk geografi, och en i sociologi. Med anledning av förslaget om en professor i psykologi, som jag anser starkt motiverat, vill jag emellertid här erinra om att vid högskolan nu finnes Olof Eneroths professor (psykologi och pedagogik). Sedan innehavaren av denna professor avgått med pension, ha åtgärder vidtagits för professurens återbesättande, och dessa åtgärder ha fortskridit så långt, att sakkunnigutlåtanden föreligga i ärendet. Då förslaget om inrättande av en professor i psykologi i realiteten innebär en klyvning av den befintliga professuren i två, nämligen en i psykologi och en i pedagogik, anser jag det mindre lämpligt att, innan tillsättningsförfarandet avslutats, taga ställning till detta förslag. Jag är icke beredd att nu förorda, att någon

av de föreslagna nya professurerna inrättas vid högskolan redan från och med nästa budgetår. Frågan om inrättande av en professur i sociologi vid högskolan bör emellertid inom en snar framtid upptagas till förnyad prövning.

Kungl. Maj:ts förslag innebär huvudsakligen följande:

I. *Beträffande huvudstatens utgiftssida.*

A. *Utgiftsposten till avlöningar:*

1) Högskolan utrustas med en befattning som forskardocent.
 2) Personliga laboratorsbefattningar inrättas för docenten G. Ehrensvärd i cellforskning och för docenten O. Lindberg i experimentell zoologi (i samband härmed bortfaller det till Wenner-Grens institut nu utgående bidraget å 55 400 kronor, medan under högskolans utgiftspost till Materiel beräknas medel till materiel m. m. vid institutet).

3) Två nya docentbefattningar inrättas, varav en hänföres till matematisk-naturvetenskapliga avdelningen och en till den humanistiska avdelningen.

4) Två nya biträdande lärarbefattningar inrättas, en i morfologisk botanik och en i litteraturhistoria med poetik.

5) Vid matematisk-naturvetenskapliga avdelningen inrättas följande nya befattningar: en förste assistent i matematik, en förste assistent i mekanik, en förste amanuens i mineralogi, petrologi och allmän geologi, en andre amanuens i organisk och fysikalisk kemi samt en tredje amanuens i geografi.

6) Vid humanistiska avdelningen inrättas en befattning som förste amanuens i statistik.

7) Högskolans olika kursanslag förstärkas med sammanlagt 17 925 kronor.

8) Vid högskolans vetenskapliga avdelningar inrättas två nya befattningar som laboratoriebiträde, en ny befattning som kartbiträde, tre nya befattningar som kanslibiträde samt en extra vaktmästartjänst, varvid ett nu utgående arvode å 3 600 kronor indrages.

9) Vid kansliet och kassaförvaltningen inrättas en tjänst som biträdande kamrerare i Ce 25 och en kontorsbiträdestjänst i befodringsgången, varjämte till extra personal anvisas ytterligare 5 000 kronor och till avlönande av extra portvaktspersonal 1 200 kronor.

B. *Utgiftsposten till bidrag till vissa institutioner.*

1) Bidraget till nordiska museet höjes från 32 344 kronor till 33 800 kronor.

2) Bidraget till Wenner-Grens institut å 55 400 kronor bortfaller.

3) Bidraget till psykotekniska institutet uppföres med oförändrat belopp, 58 100 kronor.

4) Bidraget till ryska institutet höjes från 28 300 kronor till 31 000 kronor.

C. *Utgiftsposten till omkostnader.*

Posten höjes med 151 300 kronor.

D. *Utgiftsposten till materiel.*

1) För Wenner-Grens institut uppföres en ny delpost å 24 000 kronor.

2) Posten höjes i övrigt med 97 000 kronor.

E. Utgiftsposten till engångskostnader för materielanskaffning.
Posten höjes med 75 000 kronor.

F. Utgiftsposten till engångskostnader för byggnadsarbeten.

- 1) För humanistiska bibliotekets nybyggnad anvisas ytterligare 590 000 kronor.
- 2) För inredning och utrustning av humanistiska bibliotekets nybyggnad samt för flyttning av dess samlingar anvisas ytterligare 50 000 kronor.
- 3) För nybyggnad för zootomiska institutet anvisas 400 000 kronor.

G. Utgiftsposten till pensioner och livräntor.

Posten minskas från nu 190 000 kronor till 100 000 kronor i samband med en reformering av pensionsförhållandena vid högskolan genom anslutning av befattningshavarna vid högskolan till reglementet för statens pensionsanstalt.

II. Beträffande huvudstatens inkomstsida.

1) Avkastningen av högskolans fonder minskas från beräknade 590 000 kronor med 130 000 kronor till 460 000 kronor (sammanhänger med anslutning av högskolans befattningshavare till statens pensionsanstalt i samband varmed högskolan har att överlämna värden, motsvarande det belopp, var till högskolans pensionsfond uppgår den 1 juli 1952).

2) Inkomstposterna Avgifter från de studerande och Bidrag från enskilt håll uppräknas med 15 000 kronor respektive 14 500 kronor.

III. Beträffande anslagssumman.

Anslagssumman beräknas till 5 136 000 kronor, varav Stockholms stads bidrag utgör maximibeloppet 1 200 000 kronor och statens bidrag återstoden eller 3 936 000 kronor, innebärande en höjning av statsbidraget med 1 328 700 kronor.

Utskottet är liksom departementschefen medvetet om de stora och allvarliga brister, som föreligga beträffande utrustningen av Stockholms högskola. Utskottet delar emellertid departementschefens uppfattning, att förutsättningar under rådande förhållanden icke föreligga för att nu avhjälpa bristerna i den utsträckning, som högskolans myndigheter och universitetskanslern tänkt sig. Utskottet vill dock samtidigt understryka departementschefens uttalande om nödvändigheten av en fortgående upprustning av högskolan i den takt, som förhållandena möjliggöra. I anslutning härtill och till vad i motionerna I: 417 och II: 570 därom hemställts finner utskottet önskvärt, att en långsiktig plan uppgöres för högskolans upprustning. Härvid bör behovens angelägenhetsgrad klarläggas såväl i vad avser lärarkrafter som lokaler och materiel samt den ordningsföljd angivas i vilken utbyggnaden lämpligen bör bedrivas under hänsynstagande till att åtgärderna få den fördelning på olika budgetår att de ekonomiska förutsättningarna för deras genomförande te sig möjliga. Utskottet vill för sin del förorda att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om att en dylik utbyggnadsplan uppgöres, som sedan kan läggas som grund för Kungl. Maj:ts och riksdagens prövning av Stockholms högskolas anslagskanden.

Utskottet har icke funnit annat att erinra mot Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, vilket innebär en icke oväsentlig förbättring av högskolans resurser, än att benämningen av de föreslagna personliga laboratorstjänsterna för docenterna G. Ehrensvärd och O. Lindberg lämpligen böra ändras för Ehrensvärd till laboratur i experimentell zoologi och cellforskning, särskilt fysiologisk kemi och för Lindberg till laboratur i experimentell zoologi och cellforskning, särskilt ämnesomsättningsforskning.

I motionerna I: 417 och II: 570 samt II: 566 har yrkats, att en professur nu måtte inrättas i sociologi. Utskottet får hänvisa till att departementschefen framhållit att detta spörsmål inom en snar framtid bör upptagas till förnyad prövning. Med hänsyn härtill är utskottet, som inser betydelsen av att denna fråga utan lång tidsutdräkt bringas till en lösning, likväl icke berett att tillstyrka bifall till ifrågavarande motionsvis framställda förslag.

Under hänvisning till vad utskottet ovan anfört beträffande uppgörandet av en ändamålsenlig plan för högskolans upprustning anser utskottet sig icke böra biträda vad i motionerna I: 417 och II: 570 i övrigt påyrkats, ej heller vad i motionerna I: 419 och II: 571 samt II: 572 hemställts.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 417 och II: 570, såvitt de avse medelsanvisningen, I: 419 och II: 571, II: 566 samt II: 572,

a) godkänna följande huvudstat för Stockholms högskola att tillämpas under budgetåret 1952/53:

H u v u d s t a t .

Utgifter:

1. Avlöningar, <i>förslagsvis</i>	3 340 000
2. Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	632 600
3. Materiel m. m.	490 000
4. Engångskostnader för materielanskaffning ..	125 000
5. Engångskostnader för byggnadsarbeten	1 040 000
6. Bidrag till vissa institutioner	122 900
7. Pensioner och livräntor, <i>förslagsvis</i>	100 000
	<hr/>
	Summa kronor 5 850 500

Inkomster:

1. Avkastning från högskolans fonder	460 000
2. Avgifter från de studerande	165 000
3. Hyror och arrenden	31 900
4. Bidrag från enskilt håll	54 700

5. Diverse inkomster	2 900
6. Bidrag från Stockholms stad	1 200 000
7. Bidrag från staten	3 936 000
	<hr/>
	Summa kronor 5 850 500

b) till *Bidrag till Stockholms högskola* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 936 000 kronor;

II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 417 och II: 570, såvitt här är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att en plan för upprustning av Stockholms högskola måtte uppgöras i enlighet med vad utskottet ovan angivit.

9:o) **Bidrag till Göteborgs högskola.** Kungl. Maj:t har (punkt 9, s. 81—92) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven huvudstat för Göteborgs högskola att tillämpas under budgetåret 1952/53, dels ock till Bidrag till Göteborgs högskola för budgetåret 1952/53 anvisa ett förslagsanslag av 691 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *Sjödahl m. fl.* väckt motion (I: 393), i vilken hemställts, att riksdagen måtte besluta inrättande av en befattning som laborator i matematik vid Göteborgs högskola från och med den 1 juli 1952, samt att utskottet måtte vidtaga de ändringar i Kungl. Maj:ts förslag till huvudstat för högskolan och bidrag till densamma för budgetåret 1952/53, som därav föranledes.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i huvudsak följande.

1. Inrättande av en biträdande lärarbefattning i psykologi och pedagogik.
2. Ett belopp av 13 000 kronor anvisas under kursanslaget för upprätthållande av erforderlig undervisning i matematik.
3. Kursanslaget uppräknas härutöver med 7 500 kronor.
4. Inrättande av en ny docentbefattning.
5. Inrättande av fyra nya andre amanuensbefattningar.
6. Inrättande av två nya kontorsbiträdesbefattningar i befordringsgången.
7. Utgiftsposten till omkostnader höjes med 35 000 kronor.
8. Utgiftsposten till materiel höjes med 4 500 kronor.
9. Utgiftsposten till engångskostnader för materielanskaffning sänkes med 4 000 kronor.
10. Utgiftsposten för pensioner och livräntor sänkes från 99 300 kronor till 30 000 kronor (sammanhänger med pensionsreglering för högskolans befattningshavare och deras anslutning till statens pensionsanstalt).
11. Avkastningen av högskolans fonder sänkes från 266 600 kronor till 204 800 kronor (sammanhänger med nyssnämnda pensionsreglering).

12. Inkomstposten Avgifter från de studerande ökas med 3 000 kronor till 30 000 kronor.

13. Anslagssumman för budgetåret 1952/53 beräknas till 1 013 000 kronor, varav Göteborgs stads bidrag utgör 322 000 kronor och statens bidrag återstoden eller 691 000 kronor.

Till stöd för det i *motionen I: 393* framställda yrkandet har anförts bland annat följande.

I propositionen nr 137 redovisas en framställning från styrelsen för Göteborgs högskola om inrättandet av en befattning som laborator i matematik vid högskolan. Detta har av styrelsen givetvis motiverats såsom ett permanent behov för högskolan, beroende på att undervisning i ämnet länge bedrivits, att ett stigande antal elever, av vilka flertalet syftar till läraryrket, önskar undervisning däri och att högskolans undervisning i nationalekonomi och statistik m. fl. ämnen skulle på ett värdefullt sätt kunna stödjas.

Någon tid innan styrelsen för högskolan ingav sin framställning om en laboratorbefattning hade styrelsen den 17 maj 1951 hos kanslern hemställt om rätt att tills vidare från och med läsåret 1951/52, så länge för ändamålet kompetent lärare stod till förfogande, anställa examination för filosofie kandidatexamen och filosofisk ämbetsexamen i ämnet matematik. För nämnda år skulle denna examination uppdragas åt professorn i tillämpad matematik vid Chalmers tekniska högskola. Denna framställning avstyrktes av de större akademiska konsistorierna i Uppsala och Lund under åberopande av vad de filosofiska fakulteternas matematisk-naturvetenskapliga sektioner hade anfört. Båda sektionerna underströk det stora värdet och önskvärdheten av att ämnet matematik införlivades med Göteborgs högskolas undervisningsprogram, men ansåg att detta på ett för utbildningen betryggande sätt endast kunde ske genom inrättandet av en fast befattning. Detta synes vara förutsättningen för att styrelsens framställning om examensrätt skall kunna av konsistorierna tillstyrkas. Framställningen föranledde inte heller någon åtgärd från kanslerns sida.

Det är allmänt bekant, att rekryteringsbehovet av lärare är stort och det särskilt, när det gäller lärare med matematisk studieinriktning. Men det är mindre lockande att studera ett ämne för lärare, som sedermera inte har rätt att verkställa examinationen. Skall därför undervisningen i matematik kunna bli av verklig betydelse för lärarutbildningen bör den ordnas på sådant sätt, att den kan förenas med examinationsrätt för högskolan, och därför kräves en fast lärarbefattning, d. v. s. i detta fall en laborator i matematik.

I detta sammanhang bör erinras om den planerade vidareutbildningen av folkskollärare och personer med vanlig eller teknisk studentexamen. Krisutredningen har påpekat det bredare rekryteringsunderlag än på andra håll, som förefinnes bland annat i Göteborg med omnejd. Man har förutsatt att denna vidareutbildning i viss utsträckning skall kunna ske parallellt med uppehållande av tjänst. Även ur dessa synpunkter vore det lyckligt, om den utsträckta undervisningen i matematik vid högskolan kunde förenas med examinationsrätt, då ett eller flera betyg i ämnet erfordras för den fulla kompetensen som matematiklärare vid läroverken. Departementschefen har understrukit, att en ökad examination av normalt utbildade lärare liksom

av folkskollärare och andra med mera begränsad akademisk utbildning bör på allt sätt eftersträvas. Genom en laborator i matematik med examinationsrätt vid Göteborgs högskola främjas detta syfte.

Utskottet tillstyrker bifall till vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit.

Utskottet har icke ansett sig böra biträda det i motionen I: 393 framställda yrkandet. Med hänsyn till den i motionen redovisade betydelsen ur olika synpunkter av att en fast lärarbefattning i matematik inrättas vid Göteborgs högskola förutsätter utskottet emellertid att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på detta spörsmål.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen I: 393,

a) godkänna följande huvudstat för Göteborgs högskola att tillämpas under budgetåret 1952/53:

H u v u d s t a t.

Utgifter:

1. Avlöningar, <i>förslagsvis</i>	kronor	1 065 000
2. Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	»	100 500
3. Materiel m. m.	»	46 200
4. Engångskostnader för materielanskaffning	»	9 000
5. Pensioner och livräntor, <i>förslagsvis</i> ..	»	30 000
<hr style="width: 100%;"/>		
Summa kronor		1 250 700

Inkomster:

1. Avkastning från högskolans fonder .	kronor	204 800
2. Avgifter från de studerande	»	30 000
3. Diverse inkomster	»	2 900
4. Bidrag från Göteborgs stad	»	322 000
5. Bidrag från staten	»	691 000
<hr style="width: 100%;"/>		
Summa kronor		1 250 700;

b) till *Bidrag till Göteborgs högskola* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanlag av 691 000 kronor.

10:o) **Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 93), vilket innebär en ökad medelsanvisning av 1 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett anslag av 14 000 kronor.

11:o) **Gemensamma universitetsändamål: Ämnes- och fakultetskonferenser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 93) och under hänvisning till vad utskottet i det föregående under punkten 2 anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gemensamma universitetsändamål: Ämnes- och fakultetskonferenser* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

12:o) **Atomenergiforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 93 och 94), vilket innebär en uppräknig av ifrågavarande anslag med 400 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Atomenergiforskning* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

13:o) **Matematikmaskinnämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 94—96), vilket innebär en med 217 000 kronor minskad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Matematikmaskinnämnden* för budgetåret 1952/53 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Stockholm den 16 maj 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar Karl Andersson, Iwar Anderson, Näs-gård, Ohlon, fröken Andersson, herrar Leander, Gillström, Eric Ericson, Pålsson, Näsström, Sundelin, Birger Andersson, Ragnar Persson, Lundgren och Bergman; samt från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malm-borg i Skövde, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim, Lindholm, Staxäng, Åkerström, Johansson i Mysinge, Widén, Gustafsson i Skellefteå och fröken Nygren.

Reservationer.

- 1) vid punkten 5:o) (Lunds universitet: Avlöningar) av herr *Staxäng*;
- 2) vid punkten 7:o) (Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar) av herr *Lundgren*;
- 3) vid punkten 8:o) (Bidrag till Stockholms högskola) av herr *Ohlon*.